Vantaa

Ympäristöterveydenhuollon maksutaksan hyväksyminen /TeA (kvalt)

VD/5152/02.03.00.00/2026

SP/JV/KH/AM/JK

Ympäristöterveydenhuollon maksutaksaan on tarve tehdä muutoksia, joista osa on rakenteellisia. Vantaan ympäristöterveydenhuollon maksutaksan perusteet ja maksutaulukko on edellisen kerran hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.9.2025 § 6 tupakkalain (549/2016) muutosten vuoksi. Tätä ennen taksaa on tarkasteltu vuonna 2023.

Ympäristöterveydenhuollon taksaa sovelletaan elintarvikelaissa (297/2021) § 73, terveydensuojelulaissa (763/1994) § 50 a, tupakkalaissa (549/2016) § 90, 91 ja lääkelaissa (395/1987) § 54 d säädettyihin viranomaisen suoritteisiin.

Taksa on hyväksytty edellisen kerran kaupunginvaltuustossa 22.9.2025 § 6 tupakkalain (549/2016) muutosten vuoksi. Samalla tehtiin pieniä tarkennuksia myös taksan muuhun sisältöön. Tätä ennen taksaa on tarkasteltu vuonna 2023.

Ympäristöterveydenhuollon valvontahenkilöstön työtunnin hinta pysyy ennallaan, 60 € alkavalta tunnilta. Ehdotetussa ympäristöterveydenhuollon taksassa esitetään sen sijaan korotuksia maksutaulukon kiinteisiin käsittely- ja tarkastusmaksuihin. Ilmoitusten ja hakemusten käsittelyaikoja ja tarkastuksiin käytettyjä aikoja on tarkasteltu uudelleen ja ne on todettu nykyisessä taksassa liian pieniksi. Lisäksi taksassa on ehdotettu yksittäisiä muutoksia, jotka on esitelty tarkemmin alla toimialoittain.

Lisäksi nykyisessä taksassa valvontakohteen useamman toiminnan samanaikaisen tarkastuksen maksu on määritelty niin, että pääasiallisesta tarkastuksesta peritään täysimääräinen maksu ja muista 50 %. Nykyisin eri toiminnoista kirjoitetaan yleensä omat tarkastuspöytäkirjat keskusvirastojen ohjeistuksen mukaisesti. Tämän vuoksi esitetään, että jos yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista valvontaan kuuluvista toimista laaditaan erilliset tarkastuspöytäkirjat, kunkin tarkastuspöytäkirjan mukaisista toimista peritään erilliset maksut. Matka-ajasta perittäisiin maksu vain kerran. Taksan muutos on tarpeellinen, koska eri toimintojen tarkastamiseen valmistautuminen, tarkastus ja pöytäkirjan laatiminen vie jokainen oman aikansa. Lisäksi nykyinen taksateksti on koettu tulkinnanvaraiseksi.

Muutosesitykset toimialoittain

Elintarvikevalvonta
Ehdotetussa ympäristöterveydenhuollon taksassa maksutaulukon kiinteisiin käsittely- ja tarkastusmaksuihin esitetään korotuksia. Tarkastuksilla tarkastettavien asioiden määrä ja vaatimukset ovat lisääntyneet, mikä on lisännyt tarkastuksiin käytettävää aikaa. Osaan tarkastusmaksuista esitetään 10–15 %:n korotuksia. Esimerkiksi ravintolan tarkastusmaksu olisi jatkossa 235 € ja ison myymälän 300 €. Maksu sisältää tarkastukselle valmistautumisen, tarkastuksen, pöytäkirjan laatimisen sekä matka-ajan.

Laitosten lupahakemusten käsittelymaksuihin esitetään noin 20–30 %:n korotuksia. Pienemmän riskiluokan laitosten lupahakemusten käsittelymaksu olisi jatkossa 800 € ja isomman riskiluokan laitoksissa 1200 €.

Taulukosta aiemmin puuttunut hyväksyttyjen itujen alkutuotanto on lisätty taulukkoon.

Elintarviketoiminnan lopettamisesta tehtävästä ilmoituksesta on perittävä maksu. Maksun periminen toiminnan päätyttyä on välillä haastavaa ja aikaa vievää. Tämän vuoksi toiminnan lopettamiseen liittyvä maksu esitetään sisällytettäväksi toiminnan aloitusmaksuun. Lisäksi aloitusmaksuun esitetään 16 %:n korotusta, koska uusien toimijoiden aloitukseen liittyvään neuvontaan ja ohjaukseen kuluu aiemmin arvioitua enemmän aikaa. Aloitusmaksu olisi jatkossa 210 €.

Elintarvikkeiden vientitodistusten hinnoitteluun käytetään jatkossa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa kunnaneläinlääkärin maksullisista suoritteista määriteltyjä maksuja. Asetus päivitetään vuosittain. Vuoden 2026 maksut on määritelty asetuksessa 1277/2025 ja vuoden 2027 asetus on valmistelussa. Asetuksen mukaisesti todistuksen hinta on jatkossa 100 €, lisäksi peritään todistuksen mahdollinen turvapaperin hinta. Nykyisin todistusten hinta on 50–70 €.

Taulukon toimintoja on ryhmitelty uudelleen ja taulukkoon on lisätty väliotsikoita luettavuuden parantamiseksi.

Terveydensuojelu
Maksutaulukon kiinteisiin käsittely- ja tarkastusmaksuihin esitetään korotuksia. Tarkastuksilla tarkastettavien asioiden laajuus sekä vaatimukset ovat lisääntyneet, mikä on lisännyt tarkastuksiin kuluvaa aikaa. Pääosin tarkastusmaksuihin esitetään 10–25 %:n korotuksia. Joidenkin yksittäisten toimintojen tarkastusmaksut nousevat 60–80 %, mutta niiden osalta tarkastuksiin kuluva aika on noussut merkittävästi tarkastusten sisällön sekä ohjauksen ja neuvonnan lisääntymisen vuoksi. Tarkastusmaksu sisältää tarkastukselle valmistautumisen, tarkastuksen, tarkastuspöytäkirjan laatimisen sekä tarkastukseen kuluneen matka-ajan.

Majoituskohteiden maksuluokittelua yksinkertaistetaan. Nykyisessä taksassa kohteet luokitellaan kolmeen luokkaan vuodepaikkojen mukaan. Uudessa esityksessä luokkia olisi kaksi, koska pienten majoituskohteiden valvontaan kuluu aikaa enemmän kuin aiemmin. Kauneudenhoito- ja ihoa rikkovan toiminnan luokittelussa huomioitaisiin yhtäaikaisten asiakkaiden enimmäismäärä asiakaspaikkojen lukumäärän sijaan. Tämä kuvaa toiminnan käytännön laajuutta nykyistä paremmin.

Terveydensuojelulain mukaisen ilmoituksen käsittelymaksuun ehdotetaan 20 %:n korotusta, koska ilmoitusten käsittelyn yhteydessä joudutaan antamaan entistä enemmän ohjausta ja neuvontaa. Terveydensuojelulain mukaisten ilmoitusten käsittelymaksu olisi jatkossa 150 €.

Tupakkalain valvonta
Tupakkalain taksan osalta tekstiin on tehty taksan tulkintaa selkeyttäviä lisäyksiä ja tarkennuksia. Itse maksuihin ei ole tehty muutoksia. Taksataulukosta on poistettu tarpeettomaksi käynyt osuus. Poistettu osuus sisälsi maksut ilmoituksista, joita toiminnanharjoittaja voi tehdä ottaessaan savuttomat nikotiinituotteet myyntiin muiden tupakkatuotteiden lisäksi. Ilmoitusmenettelyn aikaraja on päättynyt.

Lääkelain valvonta
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin lupahakemuksen käsittelymaksuun sekä vuosittaiseen valvontamaksuun esitetään korotuksia. Vähittäismyyntilupa olisi jatkossa 180 € ja vuosivalvontamaksu 100 €. Samoilta kohteilta peritään myös tupakan lupakäsittely- ja vuosivalvontamaksuja.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista ja 14 luvun 10 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Vantaa

Kaupunkiympäristölautakunta 10.11.2026 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se
a) hyväksyy Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksan yleiset perusteet ja maksutaulukon,
b) kumoaa aiemmin voimassa olleen ympäristöterveydenhuollon maksutaksan, ja
c) saattaa taksan voimaan 1.1.2027 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 1.12.2026

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että se
a) hyväksyy Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksan yleiset perusteet ja maksutaulukon,
b) kumoaa aiemmin voimassa olleen ympäristöterveydenhuollon maksutaksan, ja
c) saattaa taksan voimaan 1.1.2027 alkaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa 1.1.2027 alkaen
- Voimassa oleva Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa (1.10.2025 alkaen)
- Voimassa oleva Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon taksa (1.10.2025 alkaen), liite maksutaulukko

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
1. kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, puh. 040 724 8590
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)